

ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ ШКІЛЬНОГО ПСИХОЛОГА

Професійна діяльність практичного психолога має ряд особливостей в роботі з молодшими школярами. Консультаційна практика дітей віком від 6 до 10 років має власну специфіку, значно різниться від роботи із дошкільниками та дітей доросліших за віком. По-перше, головні причини проблем у школярів з'являються внаслідок неправильного виховання батьками, а також при наявності психологічних проблем у батьків (неправильна поведінка, неврози, психічні хвороби), які можуть переноситися на дитину. По-друге, консультування дітей повинне проводитися у присутності батьків, іноді – вчителя, що вимагає від психолога більш об'єктивної діагностики, використання основних та додаткових методів діагностики.

Консультування психолог починає проводити після того, як вислухав проблему, з якою до нього звернулися. Спеціаліст повинен керуватися принципом об'єктивності, для цього треба правильно підібрати методики завдяки яким, можна одержати загальну картину розвитку дитини, зрозуміти, що бентежить її. Основні соціально-психологічні запити сучасних учнів цього віку такі: тривожність, страхи, фобії, шкільна дезадаптація, відсутність навичок комунікації та соціальної взаємодії з однолітками та дорослими, навчальна неуспішність, надмірне фантазування, захоплення комп'ютерними іграми, непрогнозовані афективні реакції на типові подразники (оцінки, зауваження вчителя, спілкування).

Ефективною для запровадження у практику психологічної служби загальноосвітньої школи є консультативна програма, що поєднує у собі спільні зусилля батьків, класного керівника, шкільного психолога. Програма розрахована на досить тривалий час – від одного навчального року і більше. Профілактичні заходи спрямовані на розвиток учнів та їх адаптацію до навчального процесу.

При консультуванні дітей треба враховувати сучасну тенденцію поведінки школярів – схильність до фантазування, вигадкування історій, які є психологічним захистом дитини. Нинішні учні багато вільного часу проводять в мережі Інтернет, грають у комп'ютерні ігри,

що сприяє відторгненню реальності. Завданням психологічної консультації є пошук позитивної ролі нової інформації в житті дитини.

Під час консультування психолог має з'ясувати, коли почалися негативні прояви поведінки, як дитина поводити себе, які травмуючі ситуації призводять до негативної реакції. Консультування допомагає психологу зрозуміти загальну картину виникнення та перебігу проблем, зробити правильні висновки щодо надання допомоги та усунення їх. Можна сказати, що в більшості таких випадків психологічної допомоги потребують не тільки учні, а й їх батьки, бо не до кінця правильне сімейне виховання позначається на розвитку та соціалізації школяра. Треба розуміти, що кожен школяр має потенціал, який проявляється тільки за умови правильно сімейного та шкільного навчання і виховання. О.Г. Лідере вважав, що найважливішим компонентом консультації психолога із батьками в психологічній практиці є їх ознайомлення з особливостями розвитку дитини та можливого прогнозу її розвитку.

Таким чином, робота психолога у школі потрібна для того, аби допомогти батькам з вихованням дитини. Робота перетворюється у певну технологію, яка допомагає зрозуміти дитину, її проблеми, психічний стан. Під час спілкування з усіма учасниками виховного процесу, надаються рекомендації батькам та, якщо є необхідність, можна надалі проводити консультації із ними з метою допомогти налагодити родинні взаємини. Необхідно знати – консультація має завжди досягати мети, надавати віру на покращення складних життєвих ситуацій, вселяти оптимізм, надію в потенційні можливості особистості дитини. Ефективність роботи психолога значною мірою визначається тим, наскільки йому вдалося налагодити співпрацю з педагогами, батьками та школярами у вирішенні завдань навчання і виховання школярів.

Список літератури

1. Психологічна допомога сім'ї: Посібник / За ред. З. Г. Кісарчук. – К.: Вид.-во інст-ту соціології НАН України, 1992.
2. Рогов Е. И. Настольная книга практического психолога: В 2 кн. – М.: ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003.
3. Розвиток пізнавальних процесів дитини /Упоряд.: С. Максименко, В. Маценко, О. Главник. — К: Мікрос-СВС, 2003.

*Науковий керівник: Проскурка Н.М.,
ст. викладач*